

GORICA-NOVA GORICA - Pogled arhitekta Tomaža Vuge na razvoj mest

Dve Gorici - eno mesto? Raje dve mesti - ena Gorica!

O različnih dušah, drugačnih razvojnih zmožnostih, zapravljenih priložnostih in novih izzivih

Tomaž Vuga:
»Eda center skupaj z nebotičnikom krasno zamejuje prostor travnika, kot da prostor trga sega do Eda centra. V bodoče bi to vizuelno delovalo kot nek mestni prostor«

KM

Obe Gorici vsaka na svoji strani me je v obdobju zadnjih petih let doživljata urbanistične spremembe. Novo podoba je dobil goriški Travnik, del Korza Verdi je postal peš cona, gradi se vzpenjača na grad ... v Novi Gorici je zrasel Eda center, na obrobju novo nakupovalno središče, gradijo se Majske poljane, načrtuje se novi Rusjanov trg, preureditev magistrale, izgradnja garažne hiše pod travnikom ob občinski stavbi ... »Moj pogled na razvoj obeh mest je takšen: namesto formule Dve Gorici - eno mesto, katere ne odobravam, bi jaz raje rekel: dve mesti, ena Gorica.« pravi novogoriški arhitekt Tomaž Vuga. »Vsako od teh dveh mest ima namreč svoj značaj, svojo dušo. Velika škoda bi bila, če te razlike zapravimo. Moramo pa ju hkrati urejati kot skupen urbanistični prostor. Zato moramo skrbeti, da Nova Gorica ne postane novi del Gorice,« poudarja sogovornik, ki je veliko sodeloval pri urbanističnem projektiranju mladega mesta. Trenutno vodi županovo komisijo za prostor.

Ko je Nova Gorica v 50. letih minulega stoletja zašla v mrtvilo, se je začela razvijati na podlagi lastnih industrijskih in gospodarskih zmožnosti. Pomemben element je bila tudi bližina meje. »To je pomenilo začetek "buma" Nove Gorice, ki je zahteval nove ljudi in novo priseljevanje, kar je vodilo tudi v hitrejši razvoj mesta. Od 1970. do 1975. leta se je delalo med 200 in 300 stanovanj na leto. Danes jih ne

prodamo 50,« primerja sogovornik. Leta 1965 je padla odločitev o izgradnji trgovskega centra – trgovske ulice v mestu. »In to prav na podlagi potreb, ki so nastale zaradi italijanskih kupcev. Zanje smo bili zanimivi zaradi cenejšega bencina, cenejše ponudbe v trgovinah in gostilnah. Ta trgovski center je bil prva peš ulica, ki je nastala v Sloveniji,« se spominja Vuga, ki je med drugim tudi avtor zazidalnih načrtov za stanovanjsko soseseo Ledine, pa za "kitajski zid" kot domačini rečejo stolpnicam na Ulici Gradnikovih brigad.

V sredini sedemdesetih let pa je razvojni zagon v Novi Gorici začel pešati. Deloma je bila zato kriva tedanja jugoslovanska politika, ki je podjetjem jemala preveč sredstev za razvoj nerazvitih predelov tedanje skupne domovine, namesto da bi jih le-ta vlagala v svoj razvoj. »Deloma je temu botrovala tudi utrujenost kadrov v Novi Gorici, skratka, večina firm je začela stagnirati. Padala je tudi potreba po stanovanjih. Sredstva se je začelo vlagati v nepridobitvene dejavnosti, v socialni standard: gradile so se šole, šempetrška bolnišnica, novogoriški kulturni

dom ... Kasneje je nov izziv za mesto postal razvoj igralništva,« orisuje Vuga razvoj mesta pred tridesetimi leti. Ker pa gre za živo tvorbo, ki se nenehno dopolnjuje, tudi v sedanosti ne manjka načrtov za mestotvorne vsebine: na travniku nasproti igralniško-zabavišnega centra Perla se načrtuje novi sedež Univerze v Novi Gorici, med prvimi projekti, ki bodo uresničeni, je ureditev Trga Edvarda Rusjana ob novonastalem Eda centru ter ureditev magistrale od nebotičnika do sodišča. »Sledila bo še izgradnja garažne hiše pod travnikom ob občinski stavbi, kar je nujen predpogoj, če želimo urediti mesto. Projekti, ki so del zagona iz osemdesetih let, se sedaj nadaljujejo. Nova Gorica naj postane iz mesta "začnih" prebivalcev mesto pravih meščanov, če le-te zadržimo v mestu, bo to omogočilo tudi ekonomski razvoj mesta,« je prepričan Tomaž Vuga.

Med pomembnimi spremembami v mestu, ki so se spontano zgodile v zadnjih letih, je tudi nova vloga Erjavčeve ulice, ki je iz »slepe ulice«, zaključene z mejnim prehodom zaprtim za motorni promet,

spremenila v glavno povezovalno žilo s sosednjim mestom, po kateri na dan mejo prečka okrog 7.000 vozil. Tudi urbanisti ji priznavajo tako vlogo, žal pa je, kar se tiče mestnega programa, na obeh straneh meje prazna. »Železniška proga, ki prečka Erjavčevo je problem, a ne toliko moč. Dolgoročno se za to išče rešitev – morda v obliki podhoda, a to mora biti skupen projekt z italijansko stranjo. To in pa ureditev zahodne obvoznice bosta ena prvih projektov, ki ju bomo skušali uresničiti s pomočjo EZTS,« dodaja sogovornik, ki zelo pozitivno ocenjuje to, kar se je na področju urejanja sosednje Gorice naredilo v zadnjih štirih letih. »Je pa to proces, ki ima v tem trenutku bolj negativne kot pozitivne posledice. S tem urejanjem so zapravili ekonomsko vsebino mesta, ki je obstajala pred petimi leti. A mislim, da je to začasen pojav, da se bodo trgovine znova začele vračati na Travnik. Da bo Gorica dobila spet tisti značaj prijetnega urbanega okolja. Sedaj se je v Gorici sicer moč sprehajati po lepem tlaku, a ob njem žal ni nič.«

Katja Munih

Zastoji zaradi trčenja

Na krožišču na Trgu Saba v Gorici se je večeraj zgodila prometna nesreča, v kateri je bila lažje ranjena ena oseba. V nesrečo sta bila vpletena dva avtomobila, enega izmed voznikov pa so prepeljali v goriško bolnišnico. Meritve so opravili mestni redarji, ki so morali zaustaviti promet. Zaradi tega so na cestah, ki peljejo proti Trgu Saba, nastale dolge kolone avtomobilov.

Film 9.06 v Modra's galeriji

Modra's galerija Kulturnega društva Jezero iz Doberdoba vabi nocoj ob 20.30 na ogled filma »9.06« slovenskega režiserja Igorja Šterka. Neobičajen kriminalističen primer povsem okupira in obsede natančnega inspektorja, ki se odloči do potankosti preučiti delovanje morilca.

Vloga žensk v politiki

V dvorani galerije Ars na Travniku bo v sredo, 7. marca, ob 19. uri srečanje o vlogi ženske v politiki in javni upravi. Srečanje bodo poslanka v DZ RS in občinska svetnica v MO Nova Gorica Patricija Šulin, podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic in goriška občinska svetnica Marilka Koršič. Srečanje prireja Krozček Anton Gregorčič.

Noč preprirov

Novogoriški policisti so včeraj kar trikrat mirili hudo kri. Najprej so posredovali v Braniku, kjer je sin grozil očetu, ponoči sta se v Vipavi sprla znanca. Sprta moška so mirili tudi v Prvačini, ker pa je eden od njiju kazal znake alkoholiziranosti in se ni pomiril niti ob prihodu policistov, so ga pridržali. V vseh treh primerih so kršiteljem izdali plačilni nalog. (km)

Natočil gorivo in odšel

Natočil je in odšel. V ponedeljek zvečer je neznan voznik vozila znamke Renault Scenic z italijanskimi registrskimi številkami na bencinskem servisu v Vrtojbi natočil za 65 evrov goriva in se s kraja odpeljal v smeri Italije, ne da bi poravnal račun. Na podlagi zbranih obvestil in ugotovljenih dejstev bodo policisti podali ustrezen ukrep.

V Ceari slike Oskarja Beccie

V prostorih restavracije »Pausada Italia – da Gabriele« v kraju Praia de Iracema v Fortaleza (Ceara – Brazilija) je od 16. februarja na ogled skupinska likovna razstava, na kateri ob domačih umetnikih sodeluje tudi slovenski slikar Oskar Beccia iz Ronk. Pobudnik razstave, ki bo odprta do 3. marca, je združenje umetnikov iz Ceara v sodelovanju s »Pausado Italia«, Kulturnim domom iz Gorice in zadrugo Maja.

DOBERDOB Naš Kras naj ne bo odlagališče!

Sobotna čistilna akcija v Doberdobu nas ne sme pustiti ravnodušne: prostovoljci so namreč zbrali kar 20 tovornjakov odpadkov. Da gre za res neverjetne količine odpadkov, za znak nespoštovanja okolja in brezbrzičnosti, ocenjuje Alberto Ballarini, predsednik združenja Ambiente 2000, ki je sodelovalo pri pobudi. Po njegovem mnenju gre namreč za nepojmljiv pojav, ki se ga žal ne da rešiti le s tovrstnimi čistilnimi akcijami: potrebno je ozaveščanje ljudi o škodi, ki jo posamezni odpadki povzročajo našemu okolju in pri tem opozoril predvsem na številne stekleničke energetske pijače, ki jih kolesarji ali pohodniki odvržejo kar ob cesti.

Ballarini zato spodbuja širšo akcijo državljske vzgoje, saj se v primerjavi s preteklimi čistilnimi pohodi stanje žal nikakor ni izboljšalo. Celo nasprotno, poslabšalo se je: prostovoljci so namreč letos nalezli tudi na odvrženi gradbeni material, da o kosovnih odpadkih ne govorimo. Krivce je Ballarini poiskal predvsem med vozniki, ki iz svojih avtomobilov mečejo karkoli, od zabojčka cigaret do steklenic. Za večje gospodinjstve aparate, ki občasno ležijo v kaki kraški dolini, pa so navadno odgovorni kar domačini.

MIREN - Koncert ob desetletnici smrti Anteka Klančiča

Pevovodje so se spomnili s pesmijo

Nastopilo šest zborov, ki jih je vodil v različnih obdobjih - Pobudo pripravila mirenski zbor Anton Klančič in vokalna skupina Chorus '97

Šest pevskih zborov je v soboto v dvorani na Mirenskem gradu počastilo spomin na Antona (Anteka) Klančiča, znanega pevovodjo, skladatelja in glasbenega pedagoga iz Mirna, ki je umrl pred desetimi leti. Nastopili so zbori, ki jih je v različnih obdobjih vodil priljubljeni pevovodja.

Kot je v nagovoru na začetku koncerta povedala napovedovalka Mojca Dolinšek, Anteka Klančiča ne moremo opisati drugače, kot nekoga z natančno prirojenim občutkom za glasbo. Nanj se bomo spomnili s pesmijo, to skrito radostjo, ki ga je spremljala na življenjski poti in postala težko ločljiva njegovi duši. Ure in ure, dneve, mesece in leta se ji je predajal kot zborovodja in pedagog ne samo v Mirnu, ampak tudi v okoliških vaseh. Ob tem je doživljal uspehe, vzpone, poraze, razočaranja in upanje, je še povedala napovedovalka in svoj nagovor zaključila z mislimi, ki jih je zapisal Antek Klančič: »Vsem pevcem, ki žrtvujejo svoj prosti čas za vaje in nastope, želimo, da bi v tem plemenitem poslanstvu vztrajali, kajti trud se vedno obrestuje.«

Spominski koncert sta pripravila mirenski Moški zbor Anton Klančič in Vokalna skupina Chorus '97, prav tako iz Mirna, pobudo pa je pozdravil in čestital organizator-

Zbor Skala na sobotnem koncertu

jem mirensko-kostanjeviški župan Zlatko Martin Marušič. Vsi sodelujoči zbori so sodelovali s po dvema pesmima, ki jih je skomponiral ali priredil Antek Klančič. Sodeloval je tudi moški pevski zbor Skala iz Gabrji, ki ga vodi Zulejka Devetak. Gabrce je pokojni pevovodja vodil v njihovi začetni fazi, od leta 1983 do leta 1987. Pred nastopom gabskega

zboru je napovedovalka prebrala nekaj misli, ki jih je zboru Skala pred kakimi dvajsetimi leti namenil priljubljeni pevovodja in so bile natisnjene v priložnostni brošuri. Gabrčani so se pozorni publiki predstavili z dalmatinsko pesmijo, ki jo je za zbor priredil Antek Klančič, ter s pesmijo Goriški motiv, ki jo je napisala Ljubka Šorli. Pri tej pesmi se je

zborovodkinja Zulejka Devetak izkazala tudi s solističnim vložkom.

Poleg Skalašev so na Mirenskem gradu še nastopili Župnijski mešani pevski zbor Sv. Jurija iz Mirna, Moški zbor in fantovska skupina A. Klančič iz Mirna, Moški pevski zbor Kras z Opatjega sela, Trnovski oktet iz Ljubljane, ki ga vodi Antekov sin Gregor, ter Vokalna skupina Chorus '97 iz Mirna. (vip)